

Jan Hultin

Kaikesta todellisuudesta vapaa muistelopotpuri

opiskelusta Savonlinnan opettajankoulutuslaitoksessa 1978–1981

Saimaan yhteislyseon, lappeenrantalaisen opinahjon (myöhemmin Kesämäen lukio), todennäköisesti lähes ahkerimpana opiskelijana päädyin ylioppilaaksi syksyllä 1977. Takana oli kymmenen vuotta oppikoulua ja yhdet reput pitkässä matematiikassa. Ylioppilaslakkini hain varusmiehenä ja kyseistä velvollisuutta suorittaessani pähkäilin tietenkin tulevan elämäni kuvioita. Kovin kirkkaita näkemyksiä tulevasta tai toiveammatista en omannut. Ystäväni Matti Harjulan suosittama Savonlinnan opettajankoulutuslaitos tuntui jotenkin houkuttelevalta, ja minimipistein pääsin pyrkimään. Pääsykoe tuli läpäistyä (varmaan kiitos mieskiintiöiden) ja syksyllä 1978 huomasin olevani Joensuun yliopiston Savonlinnan opettajankoulutuslaitoksen opiskelija.

Ensimmäinen opiskeluvuosi

Vuosikurssini oli viimeinen ns. vanhamuotoista koulutusta, joka oli kolmivuotinen ja johti peruskoulun luokanopettajan tutkintoon. Varusmiespalveluksen johdosta saavuin parisen viikkoa myöhässä opinahjoon ja alkujat olinkin aika ”pihalla”. Tosin jo pääsykoevaiheessa olin M-Klubilla eli Matkabaarissa tutustunut tulevaan

opiskelutoveriini Mikko Kallioiseen, joka parhaan kykynsä mukaan koetti valistaa minulle, mitä UTH (‘uuden tiedon hankinta’) ja muut kummajaiset oikein merkitsivät. Pikkuhiljaa aloin saada opiskeluista kiinni... ainakin opiskelijaelämästä.

Opiskelijäkämppäni oli Malakias I:ssä, jossa silloisen morsiameni kanssa jaoin me solun kahden opiskelijaneitosen kanssa. Kauhulla muistelen, kuinka silloin terroristoin piipunpoltollani koko lukaalia. Silloin ei polteltu porttikongeissa! Meillä elettiin kuitenkin melko rauhallista elämää verrattuna naapurirappuun, jossa kurssitoveri Timi ja Ilkka paneutuivat kemian opintoihin kaasuttamalla kiljupaljun pitkin kylpyhuoneen seiniä.

Jaa, että opinnoista? Kasvatustieteessä menestyin kohtuullisesti, kiitos apulaisprofessori Sinikka Ojasen. Hän ymmärsi pitää tenttejä, jotka mittasivat mitä opiskelija oli omaksunut ja miten hän osasi omaksumaansa soveltaa. (Näin ainakin ajattelin.)

Toinen vuosikurssi

Erikoistumisaineikseni valitsin matematiikan, liikunnan ja ylimääräisenä alkuopetuksen. Hienomotorisena raakileena ja ”ei erityisen ahkerana opiskelijana” jätin alkuopetuksen lähinnä yhden pahvitötterön väsäämiseen. Matematiikan opiskelusta teki erityisen värikkään sijaislehtoriksi kiinnitetty Heikki Partanen, varsin erikoinen herra. Heikkiä ei taatusti unohda kukaan hänet tuntenut. Opettajankoulutuslaitos ei varmasti ollut hänen omin paikkansa ellei sitten filosofian lehtorina, jollaista virkaa meillä ei valitettavasti ollut. Joka tapauksessa opintojen lisäksi vietimme Heikin kanssa joskus tuntikausia kämppilläni juoden kahvia, polttaen tupakkaa ja pohtien elämän suuria kysymyksiä, esimerkiksi oikean ja väärän eroa. Joskus pikku pirskeissä Heikki saattoi lausua lyhyehkön, noin kaksi tuntia kestävästä runon... norjaksi!

Legenda jo eläessään lienee myös toisen erikoistumisaineeni, laajennetun liikunnan, didaktikko Elias Hovinheimo. ”Kinesteettinen endiagrammi” juurtui omiin hermoratoihin jo pelkästään Elin mallisuorituksen pohjalta.

Kasvatustieteessä asiat kehittyivät huonoon suuntaan. Sinikka Ojanen lähti virkavapaalle, ja tenttisysteemissä siirryttiin monivalintakysymyksiin. Moinen eksakti tenttaaminen aiheutti omat ongelmansa, joten keskityin pääasiassa muihin aineisiin. Oppilaskunnan lehden Pedarin sivuilla arvostelin tenttijärjestelmää, joka mielestäni mittasi aivan vääriä asioita.

Aikaa jäi ylioppilaskunnan hallitukseenkin, jossa istuivat myös kurssitoverini Taina Lintonen ja Matti Karhu.

Malakiaksessa kämpppä ja kämpppäkaverit olivat vaihtuneet. Nyt jaoin Malakias II:ssa solun lastentarhanopettajaksi opiskelevan jääpalloilija Heikki Raitavuon kanssa. Kaksi Karjalan poikamiestä. Tosin Heikki sotkeutui kämpppäkaverinsa opintoihin sillä intensiteetillä ja seuraamuksella, että semppariparistani Marjo Miettisestä tuli aikanaan Raitavuo!

Jossain vaiheessa hoidin ensimmäistä opettajansijaisuuttani parin viikon ajan Kallilahdessa. Käsittämättömän aikainen herätys aamubussille ei oikein ollut opiskelijapojan mieleen, ja muutoinkin sijaisuus tuntui herättävän kysymyksen: ”Olen-

kohan ihan oikealla alalla?”

Liikuntapäivät naamiaisineen ja etenkin ruskaretket Aholahden ja Tervastuvan maisemiin olivat sosiaalielämän kohokohtia. Puhumattakaan SOOLin talvipäivistä ja niiden lentopalloturnauksista!

Finaali

Kurssimuotoinen opiskelu sopii joillekin, kuten minulle. Järjestelmä onnistui pitämään otteessaan, ja keväällä 1981 puristeltiin käsiä valmistumisen merkiksi mm. Elialan Jussin kanssa. Tätä oli toki edeltänyt työntäyteinen vuosi, johon kuului mm. Marjo Miettisen kanssa tehty ja taatusti jäljentämätön seminaarityö lasten häiriökäyttäytymisestä sekä päättöharjoittelu, jossa arpaonni hylkäsi totaalisesti... tai sitten ei. Joka tapauksessa kuvaamataito ja tekninen työ osuivat kohdalleni, eikä juuri pahemmin olisi voinut käydä.

Kun arpaonni petti, niin aihevalinnassa onni olikin myötäinen. Videokameralla selvitettiin kuviksesta, mutta kuumailmapallot käsitöissä meinasivat aiheuttaa paniikin. Lopulta kaikki kuitenkin päättyi onnellisesti kuulakkaana pakkaspäivänä järjestettyyn kuumailmapallojen lennätyskilpailuun. Yleisön lisäksi sanomalehti Itä-Savon oli paikalla todistamassa tätä merkittävää tapahtumaa seminaarinmäellä.

Opintojen päätteeksi toimin vierailevana taiteilijana (sijaisena) harkkarilla (nykyisessä norssissa) muistaakseni nykyisen mökkinaapurini Anita Lajusen luokassa. Tuolta periodilta mm. Patu Paavilainen ja Petri Salo tulivat mukavan tutuiksi.

Epilogi

Opiskeluvuodet olivat minulle erittäin mielekästä aikaa. Joidenkin tiedollisten ja taidollisten oppien rinnalla tärkeimmäksi muodostui aihepiirien, arvomaailmojen, opiskelutovereiden, opettajien ja muiden työntekijöiden vaikutus oman persoonallisuuteni muovautumiseen. Noita aikoja muistellesani tunnen aina suurta lämpöä opettajankoulutuslaitosta ja sen silloista ”perhepiiriä” kohtaan.

Kirjoittaja on Savonlinnan Oopperajuhlien johtaja 1.10.2002 alkaen.